

21η Μάρτη '97:

ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΜΕ

Στη Θεσσαλονίκη, η Σύμπραξη Κατά της Ομοφυλοφοβίας διοργάνωσε συζήτηση με θέμα: «Ομοφυλόφιλοι/-ες, αμφιφυλόφιλοι/-ες: Τι ζητάμε από την πολιτεία;».

Στη συζήτηση παρευρέθηκαν εκτός από τα μέλη και τους φίλους, ενδιαφερόμενους ομο-, αμφι- και ετεροφυλόφιλους πολίτες, η επ. καθηγήτρια του οικογενειακού δικαίου στο Α.Π.Θ. κ. Θεοφανώ Παπαζήση, καθώς και ο πρόεδρος της Ελληνικής Ομοφυλοφιλικής Κοινότητας στην Αθήνα, Βαγγέλης Γιαννέλος. Είχαν προσκληθεί να παρακολουθήσουν και να συμμετάσχουν στη συζήτηση άλλες σχετικές με το θέμα ομάδες της πόλης μας.

Αναπτύχθηκε ένας πλούσιος προβληματισμός επί τρεισήμισι ώρες(!). Μερικές σκέψεις και θέσεις που αναπτύχθηκαν ήταν οι εξής:

Η «Σύμπραξη», μέσα από τις αλληπάλληλες δημόσιες συζητήσεις που διοργανώνει τους τελευταίους μήνες, στοχεύει στην καταγραφή των προβλημάτων, αναγκών και προσδοκιών των ομο- και αμφιφυλόφιλων γυναικών και ανδρών της πόλης μας.

Τελικός σκοπός είναι η δημιουργία μιας ανάλυσης που να προέρχεται τόσο από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους, όσο και από ειδικούς επιστήμονες που ασχολούνται με θέματα αρνητικής διάκρισης των πολιτών. Η κάθε μελλοντική συζήτηση για την ομο- και αμφιφυλοφιλία θα είναι υποχρεωμένη να παίρνει υπ' όψη της αυτόν τον προβληματισμό.

Σήμερα, ο πιο εκλεπτυσμένος πόλεμος κατά της ομοφυλοφιλίας διεξάγεται όχι πλέον με κατά μέτωπο επιθέσεις, αλλά με την άρνηση και το μποϊκοτάρισμα της προσπάθειας για διάλογο. Γίνεται μια προσπάθεια για να κλείσουν τα στόματα που μιλούν.

Ενάντια σ' αυτή τη σιωπή, η «Σύμπραξη» αντιστέκεται με τη διοργάνωση δημόσιου διαλόγου. Γι' αυτό, θεωρούμε ως προσφορά στην ομο- και αμφιφυλοφιλική κοινότητα τη συμμετοχή και την κοινοποίηση τέτοιων συζητήσεων, και θεωρούμε ως αρνητική στάση και μικροψυχία την απόκρυψη της είδησης ότι σήμερα διεξάγεται ένας τέτοιος διάλογος.

Από το Β. Γιαννέλο λέχθηκε, ότι δεν πρέπει να αναμένουμε παραχωρήσεις από την πολιτεία, αλλά το κάθε αίτημα θα πρέπει να διεκδικείται.

Οι ομοφυλοφιλικές οργανώσεις θα πρέπει πρωτίστως να ασχολούνται με τα συγκεκριμένα προβλήματα των μελών τους και όσων τους ζητούν συγκεκριμένη βοήθεια. Σε διαφορετική περίπτωση, τα αιτήματα και γενικόλογα θα είναι, και μπορεί να κατηγορηθούν οι οργανώσεις ότι παρέχουν «βοήθεια» η οποία δεν τους ζητείται από τους άμεσα ενδιαφερόμενους.

Το να λέγεται ότι η αρνητική διάκριση αποτελεί απλώς το τίμημα που πρέπει να

πληρώσουν όσοι επέλεξαν να βιώσουν μια πιο φανταχτερή συμπεριφορά οδηγεί απ' ευθείας στην δικαιολόγηση και αποδοχή των αρνητικών διακρίσεων. Οι ομο- και αμφιφυλόφιλοι θα πρέπει να φροντίζουν ώστε να τους αποδεχτεί το οικογενειακό τους περιβάλλον, έτσι θα αισθανθούν πιο δυνατοί και θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα περισσότερα από τα προβλήματά τους.

Επίσης εντόπισε, ότι σε άλλες αρνητικά διακρινόμενες κοινωνικές ομάδες (Τσιγγάνους, Εβραίους, μαύρους, γυναίκες) ο οικογενειακός τους περίγυρος γνωρίζει και αποδέχεται την ιδιότητα που προκαλεί την αρνητική διάκριση - δηλαδή όλοι αυτοί έχουν εξ αρχής ένα αλληλέγγυο περιβάλλον. Διαφορετική είναι η κατάσταση με τους/τις ομοφυλόφιλους/-ες.

Επιπλέον, οι ομοφυλόφιλοι, όπως και οι Εβραίοι κ.ά., μπορούν να αποκρύψουν μέχρι σε ένα βαθμό την ιδιότητά τους αυτή κι επομένως είναι δυνατόν να δελεαστούν με την ιδέα της απόκρυψης των επιθυμιών τους και της βίωσης «διπλής ζωής».

Ο Στ. Σακελίων, θεολόγος και εκπρόσωπος στην Επιτροπή Κατά του Ρατσισμού, επεσήμανε μιαν άλλη διαφορά, ότι κινήματα άλλων κοινωνικών ομάδων μαύρων, τσιγγάνων, γυναικών, προλετάρων, στηρίχθηκαν στη γέννησή τους σε μεγάλο βαθμό από άτομα που δεν ανήκαν σ' αυτές τις κοινωνικές ομάδες. Με το κίνημα των ομοφυλόφιλων τα πράγματα είναι διαφορετικά.

Ένα πρόβλημα σήμερα αποτελούν οι αντιπαλότητες μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων. Όπως άλλες κοινωνικές ομάδες δεν αποδέχονται τους ομοφυλόφιλους, έτσι και ορισμένοι ομοφυλόφιλοι δεν αποδέχονται τους τσιγγάνους, τους οικονομικούς μετανάστες, τους αλλόθρησκους, αλλά και τους ομοφυλόφιλους με διαφορετικότερες συμπεριφορές από ό,τι έχουν οι ίδιοι. Αυτή η στάση εμποδίζει την αλληλεγγύη, απομονώνει, κάνει τους ομοφυλόφιλους ευάλωτους και σε τελική ανάλυση τους βλάπτει. Τέλος, ένας εχθρός των ομοφυλόφιλων στη σημερινή Ελλάδα είναι η Εκκλησία και διάφοροι κρατικοί μηχανισμοί.

Η επέμβαση για τη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς αρνητικές διακρίσεις θα πρέπει να εισάγει τη σχετική συζήτηση στην εκπαίδευση, ήδη από το δημοτικό σχολείο.

Η επ. καθηγήτρια κ. Θ. Παπαζήση ανέλυσε στη συνέχεια τους όρους «φύσει κρείττων (δυνατός), φύσει ήττον (αδύνατος)» και «θέσει κρείττων (δυνατός), θέσει ήττον (αδύνατος)»: οι φύσει δυνατοί επικρατούν, όσο οι φύσει αδύνατοι δρουν ως μονάδες. Από τη στιγμή που οι φύσει αδύνατοι συνεργαστούν και δημιουργήσουν μια συλλογική θέληση και δράση, μπορούν να μετατραπούν σε θέσει δυνατοί και να καταστήσουν τους φύσει δυνατούς σε θέσει αδύνατους. Αυτή η διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί και από τους ομοφυλόφιλους, ώστε να μπορέσουν να αντιπαλέψουν όσους τους διακρίνουν αρνητικά.

Μας υπενθύμισε στη συνέχεια, ότι το σύνταγμα της χώρας μας ορίζει την ισότητα των πολιτών και τον σεβασμό της προσωπικότητάς τους. Στον σεβασμό αυτό εμπερικλείεται και ο σεβασμός του σεξουαλικού προσανατολισμού τους.

Κατόπιν ανέφερε, ότι ο αστικός κώδικας ορίζει, ότι κάθε σύμβαση αντίθετη με τα χρηστά ήθη είναι άκυρη. Αυτή η διάταξη αφήνει πολλά περιθώρια για υπερβάσεις, επειδή ο όρος «χρηστά ήθη» είναι ασαφής. Απαιτείται σήμερα αλλαγή της ιδεολογίας, γιατί η άρνηση της αποδοχής της ομοφυλοφιλίας βασίζεται σε μια συγκεκριμένη έννοια περί ηθικής. Η «αχίλλειος πτέρνα» του αγώνα των ομο- και αμφιφυλόφιλων είναι η

ευκολία με την οποία η σεξουαλική «παρέκκλιση» υπονομεύεται με τη γελοιοποίηση, με τη βοήθεια ηθικών ιδεολογιών.

Για να υπάρξουν αποδοχές κοινωνικών αιτημάτων, αυτά τα αιτήματα θα πρέπει πρώτα να διατυπωθούν έμπρακτα. Έτσι, η θεσμοθέτηση του πολιτικού ομοφυλοφιλικού γάμου ή θα έρθει ως ντιρεκτίβα της Ε.Ε., ή θα έρθει μετά από σχετικό αίτημα/ αίτηση συγκεκριμένων ατόμων.

Από έναν ομιλητή τέθηκε το ζήτημα, ότι κάποιοι χώροι λόγω αντιλήψεων μάρκετινγκ δεν επιτρέπουν μια ιδιαίτερη ομοφυλοφιλική εμφάνιση. Πάνω σ' αυτό το σημείο αναπτύχθηκαν διάφορες αναλύσεις από άλλους παρευρισκόμενους.

Μια ομιλήτρια έβαλε το θέμα της ορολογίας (π.χ. πούστη, μαλάκα) που ορισμένοι χρησιμοποιούν και η οποία μπορεί να αναπαράγει ρατσιστικά περιεχόμενα, χωρίς ο χρήστης τους να επιθυμεί μια οργάνωση της κοινωνίας σε ρατσιστικά πρότυπα.

Εντοπίστηκε επίσης η μεθόδευση που συχνά χρησιμοποιούν εργοδότες και άλλοι παράγοντες, για να ε1πιτύχουν την αρνητική διάκριση ομοφυλόφιλων: φροντίζουν ώστε να εξασφαλίσουν την επιδοκιμασία και ανοχή όσων θα μπορούσαν να τους ελέγξουν και προχωρούν σε κυρώσεις ενάντια στους ομοφυλόφιλους, κατηγορώντας τους στη συνέχεια ψευδώς για άσχετα ζητήματα.

Στο τέλος της συζήτησης αξιολογήσαμε ότι, αν και η συζήτηση δεν στάθηκε αυστηρά στο θέμα, ήταν πολύ θετική, επειδή αναφέρθηκαν συγκεκριμένα περιστατικά αρνητικών διακρίσεων (χώροι εργασίας στη Αθήνα, στα πανεπιστήμια ΑΠΘ (Γεν. Τμ.) και ΔΠΘ (Τμ. Πολ. Μηχ.), η στάση του ΕΟΤ, οι ενέργειες των ΕΛΤΑ, της αστυνομίας κ.ά.). Επίσης πολύ χρήσιμες ήταν οι θεωρητικές αναλύσεις του ζητήματος, οι οποίες έβαλαν τη βάση για τη διαμόρφωση της μελλοντικής μας δραστηριότητας.

Νίκος Χατζητρύφων